

ται ἐκ χυτοῦ χάλυθος τοῦ Σέφφειλδ, ἀρίστης ποιότητος. Καταναλίσκονται δὲ πρὸς κατασκευὴν αὐτῶν 1,500,000 χιλιογράμμων χάλυθος.

Ἄδύνατον εἶναι ν' ἀπαριθμήσωμεν τὰς διαφόρους τέχνας, αἵτινες ἀπαιτοῦσι σίδηρον, καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν. Καταλήγομεν λοιπὸν, ἀναφέροντες μόνον ἓν παράδειγμα καταδεικνύον τὴν ἐπιρροήν, ἣν δύναται νὰ ἐξασκήσῃ ἐπὶ τινος τόπου ἢ ἐκμετάλλευσις πλουσίου μεταλλείου σιδήρου.

Τὸ Βάρρου-ἰν-Φάρνες, ἐν Ἀγγλίᾳ ἐν τῇ κομητείᾳ Λαγκέστερ, ἦτο μικρὸν χωρίον ἔγνωστον, καίτοι κατωκημένον ἀπὸ τοῦ ΙΑ' αἰῶνος.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος, τὸ Βάρρου ἐξήγαγε 12 χιλ. μετρικὰ καντάρια μεταλλεύματος αἰμαπίτου σιδήρου. Τῷ 1850 ἡ ποσότης αὕτη ἦν ἑκατονταπλασία, ἤδη δὲ ἐξάγει ἐτησίως ὑπὲρ τὰ 10 ἑκατομμύρια μετρικῶν κανταρίων. Πρὸ τριακόντου ἐτῶν τὸ χωρίον ἐκεῖνο εἶχεν 100 κατοίκους· σήμερον τὸ χωρίον εἶναι πόλις ἀριθμοῦ 20,000 κατοίκων, ἔχουσα λιμένα εὐρύτατον, ἀπέραντα ναυπηγεῖα, ὑδραγωγεῖα, φωταετοῖον, σιδηρουργεία πρὸς κατασκευὴν σιδηρῶν βάρδων καὶ θωράκων πλοίων· ναυπηγεῖον ἰδιαιτέρον πρὸς κατασκευὴν σιδηρῶν καὶ χάλυθδίνων πλοίων· πάντα ἐνὶ λόγῳ τὰ καθιστώμενα αὐτὴν σπουδαῖαν ἐμπορικὴν πόλιν.

Ὁ ἐν Ἀμβούργῳ γνωστός διὰ τὰς περὶ τὴν νεοελληνικὴν φιλολογίαν καὶ γλώσσαν συγγραφεὺς αὐτοῦ καθηγητῆς κ. W. Wagner ἀπέστειλεν ἡμῖν μεταφρασὴν ἐνδὸς τῶν δοκιμῶν τοῦ Βάκωνος, συνοδεύων αὐτὴν διὰ τῆς κατωτέρου, ἑλληνιστὶ γεγραμμένης, ἐπιστολῆς. Ἀσμένως δημοσιεύομεν τὴν μετάφρασιν ταύτην ἀπαρτάλλαστος ὡς ἀπεστάλη ἡμῖν παρὰ τοῦ φιλέλληρος καθηγητοῦ. Σ. τ. Δ.

Ἐν Ἀμβούργῳ, τῇ 4 Ἰουνίου 1878.

Φίλε κύριε,

Ἐρωστών καὶ μὴ ἔχων τί νὰ κάμω σπουδαιότερον, μετέφρασα δι' ἑμαῖς μίαν τῶν ὁραίων Essays τοῦ Φραγκ. Βάκωνος, καὶ σὰς τὴν ἀποστέλλω ἐν' ἀναγνώστῃ καὶ ἴδῃτε ποία εἶναι ἡ μετάφρασίς μου· καὶ ἂν δυστυχῶς ἦναι κακὴ καὶ μὴ οὕτως ἀρέσθη, παρακαλῶ νὰ τὴν ἀπορρίψῃτε πρὸς τὰ ἄλλα στοιχάριστα, τῶν ὁποίων πληθὺς πάντοτε ὑπάρχει ἐν τῷ γραφείῳ ἐκδύτου περιοδικοῦ· ἂν δὲ καλὴ τύχῃ ἀρέσῃ ἡμῖν, παρακαλῶ νὰ τὴν δημοσιεύσῃτε ἐν τῇ Ἑστίᾳ, ὅταν μὴ ἔχητε ἄλλα καταλληλότερα διὰ τὸν σκοπὸν σὰς!

Ἐρωσθε, φίλε κύριε.

Ὁ ὑμέτερος
W. WAGNER.

ΤΙ ΟΦΕΛΟΥΣΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ;

Αἱ περὶ τὰ γράμματα σπουδαὶ καὶ ἡ τῶν βιβλίων ἀναγνώσις συντελοῦσι καὶ πρὸς τέρψιν, καὶ πρὸς καλλώπισμα τῶν λόγων, καὶ πρὸς βοήθειαν τοῦ πρακτικοῦ βίου. Καὶ καθόσον τέρψιν ἐμποιοῦσι, γίνεται τοῦτο μάλιστα ἐν ἐρημίᾳ καὶ ἀπραγμοσύνῃ· ὅτι δὲ εἶναι καλλώπισμα τῶν λόγων, δρῶμεν ὅταν οἱ ἄνθρωποι διμιλῶσιν εἴτε περὶ τῶν οἰκείων εἴτε περὶ δημοσίων καὶ ἱερῶν πραγμάτων· καὶ ὅτι βοηθοῦσιν εἰς τὸν πρακτι-

1. Μετάλλευμα σιδήρου μελανόφαιον ἢ ἱερυθρὸν, σκληρότατον. Χρησιμεῖ πρὸς κατασκευὴν στιλβώτρων, περιέχει δὲ σίδηρον 70 ἐπὶ τοὺς 100.

κὸν βίον, ἐκ τούτου δῆλον καθίσταται, ὅτι οἱ τὰ σπουδαῖα βιβλία γνωρίζοντες ὅλα τὰ πράγματα σοφῶς καὶ καλῶς ἐμποροῦσι νὰ μεταχειρισθῶσι καὶ οἰκονομήσωσιν. Ἐννοεῖται γὰρ ὅτι οἱ τῶν πραγμάτων ἐμπειροὶ ἱκανοὶ εἶναι νὰ πράσσωσιν αὐτὰ καὶ νὰ κρίνωσι χωρὶς περὶ ἐκάστου· ἀλλ' ἡ γενικὴ κρίσις τῶν ὄλων καὶ ἡ εὐρέσις καὶ διάθεσις αὐτῶν ἀνήκουσιν εἰς ἐκείνους ὅσοι ἀκριβῶς ἐσπούδασαν τὴν ἐπιστήμην τοῦ πράγματος. Καί τοι τὸ νὰ περάσῃ τις ὅλον τὸν βίον του μὲ ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην, μὲ φαίνεται ὅτι εἶναι εἰδὸς τι εὐπρόσωπον ἀργίας· τὸ δὲ νὰ μεταχειρίζηται τις τὰς σπουδὰς ἐπὶ τὸ ἀπαλότερον πρὸς μόνον καλλώπισμα, εἶναι ἐπίδειξις ἀναπόδεκτος· καὶ τὸ νὰ κρίνῃ τις παντελῶς ἐκ βιβλίων καὶ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης, δεικνύει ὅτι εἶναι ἄνθρωπος σχολαστικὸς· τὴν γὰρ φύσιν τελειοποιῶσιν αἱ σπουδαὶ καὶ τὰ βιβλία· αὐταὶ δὲ αἱ σπουδαὶ τελειοποιῶνται διὰ τῆς ἐμπειρίας· εἶναι γὰρ τὰ φυσικὰ προτερήματα ὅμοια ταῖς βοτάναις ταῖς ἐκουσίως ἀναφουμέναις, αἵτινες ἔχουσι χρεῖαν καλλιέργειας καὶ διορθῶνται διὰ τῆς τέχνης. Τὰ δ' αὐτὰ γράμματα καὶ ἡ μελέτη αὐτῆ καθ' ἑαυτὴν γενικὰ μόνον προσφέρουσι διδάγματα, ἅτινα πρέπει νὰ περιορίζωνται διὰ τῆς ἐμπειρίας. Οἱ πανοῦργοι καταφρονοῦσι τῶν βιβλίων, οἱ εὐθήεις καὶ ἀγράμματοι θαυμάζουσιν αὐτὰ ὑπὲρ τὸ δέον, οἱ δὲ σοφοὶ κάμνουσι χρῆσιν αὐτῶν ὅσον ἔνεστι· τὰ γὰρ γράμματα αὐτὰ δὲν διδάσκουσιν ἱκανῶς πῶς δεῖ μεταχειρίζεσθαι αὐτὰ, ἀλλ' εἶναι αὕτη σοφία τις καὶ ὑψηλότερόν τι πράγμα ἐξῶθεν προσγιγνώμενον καὶ προσεπικτώμενον διὰ παρατηρήσεως καὶ στοχασμοῦ. Δὲν πρέπει ν' ἀναγινώσκῃ τις τὰ βιβλία ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἀντιφάσκῃ καὶ φιλονεικῇ πρὸς αὐτὰ, ἀλλ' οὔτε νὰ πιστεύῃ ἀναμφισβητήτως ὅσα εὔρη ἐν αὐτοῖς, οὔτε νὰ προσκτᾶται ὕλην ὁμιλίας καὶ διαλόγων· ὁ δὲ ἀληθὴς σκοπὸς εἶναι νὰ προσμανθάνωμεν καὶ νὰ ἐξετάζωμεν καὶ νὰ κρίνωμεν. Καὶ τῶν βιβλίων τὰ μὲν γευστέα μόνον, τὰ δὲ ἐξαντλητέα, ὀλίγα δὲ χωνυστέα καὶ μηρυκαστέα· ὅπερ εἶναι, τὰ μὲν ἀρκεῖ ν' ἀναγινώσκῃς κατὰ μέρος, ἄλλα ν' ἀναγινώσκῃς μὲν, ἀλλ' οὐ μετ' ἀκριβείας, καὶ ὀλίγα δέον ν' ἀναγινώσκωνται μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας. Ἐνια μὲν βιβλία δύνανται ν' ἀναγινώσκωνται δι' ἑτέρων ἐπιτομιζόντων αὐτὰ (ἀλλ' εἶναι ταῦτα μόνον τὰ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀδιάφορα καὶ ἡ ταπεινότερα τάξις τῶν βιβλίων), καθόλου δὲ εἰπεῖν, βιβλία διῦλισμένα ὁμοιάζουσι νερὰ διῦλισμένα, τὰ ὁποῖα εἶναι πρᾶγμα ἐπιπόλαιον καὶ ἀνούσιον. Ἡ πολλὴ ἀνάγνωσις ἄνδρα ποιεῖ πλήρη γνώσεων καὶ εὐπορίαν ἔχοντα ἰδεῶν· αἱ δὲ συζητήσεις καὶ διμιλίαι ποιοῦσιν ἄνδρα ἐπιτήδειον, ἔτοιμον καὶ πρόχειρον· ἡ δὲ γραφὴς μελέτη καὶ ἡ συναγωγὴ σημειώσεων τὰ ἀνεγνωσμένα ἐγγραφάσει τῇ μνήμῃ καὶ διατηρεῖ. Ὅθεν ὁ μὴ γράφων τίπο-

τε πρέπει νὰ ἔχη καλὴν μνήμην· ὁ δὲ μὴ ἐξα-
σκῶν ἑαυτὸν δι' ὀμιλιῶν καὶ συνεντεύξεων, χρειᾶν
ἔχει νοδὸς ἐπιτηδεῖου καὶ προχείρου· ὁ δὲ μὴ
πολλὰ ἀναγινώσκων ταύτην μόνην ἔχει προσφυ-
γὴν νὰ προσποιῆται ἐπιστήμη των ἀγνοεῖ. Ἡ τῆς
ἱστορίας μελέτη καὶ ἀνάγνωσις τοὺς ἀνθρώπους
ποιεῖ πρακτικοὺς, ἢ τῶν ποιητῶν ἀστείους, ἢ
τῶν μαθηματικῶν σπουδὴ ἀγγίνοιαν προσφέρει·
ἢ τῆς φυσικῆς φιλοσοφίας κρίσεως καὶ βουνε-
χίας, ἢ δὲ τῆς ἠθικῆς βαρύτητος καὶ σεμνότητος
αἰτία καθίσταται· ἢ δ' αὖ διαλεκτικῆ καὶ ρη-
τορικῆ ἀνδρὰ κάμνει πρὸς μάχην καὶ ἔριδας ἐ-
πιτηδεῖον. Καὶ καλῶς εἴρηται ὑπ' ἀρχαίου τινὸς,
ὅτι αἱ σπουδαὶ μεταβάλλονται εἰς ἕθνη· καὶ τῶ
ὄντι δὲν εἶναι καμμία δυσκολία τοῦ νοδὸς ἥτις
δὲν δύναται νὰ μὴ εὐκολυνθῆ διὰ σπουδῶν ἐπι-
τηδεῖων, καθὼς καὶ αἱ σωματικαὶ ἀρρωστιαὶ ἰα-
τρεῦνται δι' ἀσκήσεων ἐπιτηδεῖων, π. χ. σφαι-
ρισμὸς εἶναι καλὸς διὰ τὰ νεφρὰ, τὸ τοξεύειν διὰ
τοὺς πνεύμονας καὶ τὸ στῆθος, τὸ περιπατεῖν
σχολαίως διὰ τὴν γαστέρα, τὸ ἱππεύειν διὰ τὴν
κεφαλήν, καὶ ἄλλα ὡσαύτως. Ἐπομένως οὖν ὁ
νοῦν ἔχων ἄστατον καὶ περιπλανώμενον, ἄς
σπουδάσῃ τὰ μαθηματικά· ἐν γὰρ ταῖς γεωμε-
τρικαῖς ἀποδείξεσιν ὅταν πλανᾶται ὁ νοῦς του
καὶ ὀλίγον, ἀνάγκη νὰ ἀρξῆται ἐκ νέου· ὁ δὲ
νοῦν ἔχων μὴ δυνάμενον νὰ εὐκρινῆσῃ ἢ νὰ διαι-
ρέσῃ τοὺς ὅρους τῶν ἰδεῶν, ἄς σπουδάσῃ τοὺς
σχολαστικὸς φιλοσόφους, οὐστίνως ἠξέυρομεν
ὅτι εἶναι κυμινώσοι· ὁ δὲ μὴ πρόχειρον ἔχων
μνήμην καὶ ἄλλα πρὸς ἄλλα πράγματα ἀπορῶν
νὰ συνάγῃ πρὸς ἀπόδειξιν καὶ διαφώτισιν, ἄς
σπουδάσῃ τὰ εἰς τὸ δίκαιον καὶ τοὺς νόμους ἀνή-
κοντα. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐκάστη ἔλλειψις τῆς ἐν-
νοίας μετ' ἰδίαν τινὰ συνταγὴν ἐμπορεῖ νὰ θεραπευθῇ.

Μεταφράσθη ἡ προηγουμένη μικρὰ μὲν, ἀλλ' ἐμ-
βριθὴς καὶ στοχαστικὴ διατριβὴ ἐκ τῶν Es-
says τοῦ κλεινοῦ φιλοσόφου Φραγκίσκου Βάκωνος,
ὃς κοινῶς καλεῖται πατὴρ τῆς νεωτέρας φι-
λοσοφίας. Ἀπηύθυνε δὲ αὐτὰς πρὸς τὸν δούκα
τῆς Βουκιγγαμίας, τὸν γνωστὸν εὐνοοῦμενον Ἰα-
κώβου Α', βασιλέως τῆς Μεγάλης Βρεττανίας,
λέγων ὅτι ἡ τῶν μικρῶν τούτων διατριβῶν ὕλη
ἄπτεται τῶν καρδιῶν καὶ τῶν ἀσχολιῶν τοῦ
βίου. Εὐρήται ἡ περὶ σπουδῶν διατριβὴ ὑπ' ἀριθ-
μῶ 50 ἐν τῇ ἀγγλικῇ ἐκδόσει τῇ ὑπὸ Α. Wright
1862 γενομένη, καὶ ὑπ' ἀριθμῶ 48 ἐν τῇ λα-
τινικῇ μεταφράσει τῇ ἐν Λουγδούνῳ 1641 τετυ-
πωμένη· ἀναφερομένης δὲ καὶ ταύτης εἰς αὐτὸν
τὸν Βάκωνα, χρειᾶν ἐκάμμεν αὐτῆς μεταφρά-
ζοντες τὸ διὰ τὸ βραχὺ τῆς λέξεως ἐνίοτε δυσερ-
μήνευτον ἀγγλικὸν πρωτότυπον.

W. WAGNER.

Ἀπωλεσθεῖσα περιουσία ἀνακτᾶται διὰ μα-
κρᾶς φιλεργίας· βλάβη τῆς υγείας διορθοῦται
διὰ σωφροσύνης καὶ ἐγκρατείας· λησμονηθεῖσαι

γνώσεις ἀνακτῶνται διὰ μελέτης· ψυχρανθεῖσα
φιλία θερμαίνεται διὰ συγγνώμης. Ἀλλὰ τίς
ποτε ἀνελογίσθη τὰς ματαίως θυσιαζομένας
ὄρας;

ΝΕΑ ΛΕΞΙΣ

* Ἐν ταῖς ἀμερικανικαῖς ἑφημερίαις γίνεται χρῆ-
σις πρὸς τινας χρόνους εἰδικοῦ τινος ἔρου, τοῦ ὀ-
ρου cãblegramme, καλωδ:όγραμμα, πρὸς δῆλω-
σιν τῶν διὰ τοῦ ἐν τῷ ὠκεανῷ ὑποβρυχίου κα-
λωδίου μεταβιβαζομένων εἰς Εὐρώπην τηλεγρα-
φημάτων· ἢ δὲ λέξις télégramme, τηλεγράμμα,
ἔμεινε πρὸς δῆλωσιν τῶν μεταβιβαζομένων διὰ
τῶν ἑναερίων τῆς ξηρᾶς γραμμῶν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος περὶ τούτου σημειούμε-
νός ἐστι ἡ λέξις télégramme ἐπλάσθη ὑπὸ τινος
Ἀμερικανοῦ Μ. Ε. Π. Σμιθ ἐκ τῆς πόλεως Ῥό-
σεστερ (τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν). Ἡ ἑφημερίς
Albany Evening journal ὡς πρὸς τοῦτο πε-
ριεῖχε τὰ ἐξῆς ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 6 Ἀπριλίου
1852· «Φίλος τις ἐπιθυμεῖ ν' ἀναγγεῖλωμεν ὅτι
ἀπετόλμησε νὰ δημιουργήσῃ νέον ἔρον καὶ εἰσα-
γάγῃ εἰς τὴν γλῶσσαν. Σκοπὸς δὲ τῆς νεολο-
γίας ταύτης τῆς προτεινομένης εἶναι ἡ ἀποφυγὴ
δύο λέξεων ὁποῦ ἀρκεῖ μία καὶ μόνη. Ἡ περὶ ἧς
ὁ λόγος λέξις εἶναι télégramme (τηλεγράμμα)
ἀντὶ τῶν λέξεων dépêche télégraphique (τη-
λεγραφικὴ εἰδησις).»

Ἐν τούτοις τινὲς, ἐκ τῶν ἀγαπώντων ἐν χρό-
νοις τοιούτοις νὰ λογομαχῶσι περὶ λέξεων, πα-
ρητήρησαν ὅτι ὁ σχηματισμὸς τῆς νέας λέξεως
δὲν ἐγένετο κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης, καὶ
ὅτι ὀρθότερον θὰ ἦτο ἐὰν ἐλέγετο télégraphème
τηλεγράφημα. Οὐχ ἦττον ἡ λέξις τηλεγράμμα,
ἣτις ἀνταπεκρίνετο εἰς ἀνάγκην ἐπείγουσαν, ἐ-
ξεσφενδονίσθη εἰς τὸν κόσμον, διατρέξασα τὴν ὀ-
δὸν τῆς μετὰ ταχύτητος ἀστραπῆς, τί λέγομεν;
μετὰ ταχύτητος τηλεγράφου.

Οἱ Ἕλληνες ὅμως δὲν ἀπεδέχθησαν τὸν ὀ-
ρον τοῦτον· οἱ δημοσιογράφοι αὐτῶν μεταχει-
ρίζονται τὸν ὅρον τηλεγράφημα.

[Journal des voyages].

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Ἡ εὐφυΐα δὲν προφυλάσσει πάντοτε ἡμᾶς
ἀπὸ τοῦ γελοίου, ἐνῶ μετρία τις δόσις κρίσεως
ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο. Τοῦτο παρακινεῖ ἡμᾶς νὰ πι-
στεύσωμεν ὅτι ἡ φιλοκαλία εἶνε ἀποτέλεσμα
τῆς κρίσεως μάλλον ἢ τῆς εὐφυΐας.

* * Ἢ συκοφαντία βροιάζει τὴν φλόγα τὴν
μαυρίζουσαν ὅσα ἀδυνατεῖ νὰ καύσῃ. (Ἰνδικὴ πα-
ροιμία).

* * Τὸ στάσιμον ὕδωρ σήπεται καὶ μόνον τὸ
ρέον εἶνε διαυγές. (Ἀραβικὸν λόγιον).

* * Μία δίκη γεννᾷ ἑκατόν. Κάλιον καλὸς συμ-
βιβασμὸς ἢ καλὴ ἀπόφασις. (Ἰσπανικὴ παροιμία).